

Leden van de Provinciale Staten van de Provincie Utrecht
info@provincie-utrecht.nl

Utrecht, 30 april 2022

Betreft: Uitnodiging van bewoners Koningsweg Utrecht inzake plannen ProRail tot plaatsing 3 meter hoog geluidsscherm. Ontvangst **16 mei 15.30 uur op Koningsweg 187 te Utrecht.**

Geachte leden van de Provinciale Staten van de Provincie Utrecht,

Wij, bewoners Koningsweg 173 - 187 te Utrecht, wonen langs het spoor Utrecht - Arnhem. ProRail heeft plannen om achter onze tuinen een (vanaf spoorhoogte gemeten) drie meter hoog geluidsscherm te plaatsen. Graag ontvangen wij u op **16 mei 15.30 uur op Koningsweg 187 te Utrecht** om toe te lichten wat onze bezwaren daartegen zijn en wat de alternatieven zijn die minder bezwarend zijn. U kunt dit ook alvast lezen in de bijgevoegde zienswijze die wij hebben ingediend bij de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (**zie bijlage**). Wij hebben voor deze ontvangst ook leden van de Utrechtse gemeenteraad en pers uitgenodigd.

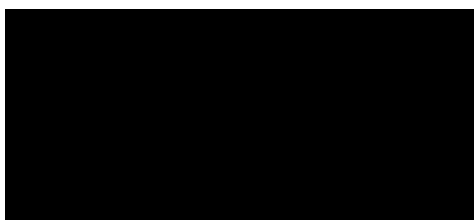
De gemeente Utrecht heeft in een reactie aan ProRail van 7 juni 2018 (kenmerk 5408764/18060712.20-MK inzake het Meerjarenprogramma spoor - stedenbouwkundige visie) benadrukt dat de Provincie Utrecht moet worden betrokken bij de plannen voor geluidswerende maatregelen, omdat het gebied waarin wij wonen buiten de bebouwde kom van Utrecht ligt. Van betrokkenheid van de Provincie Utrecht is tot op heden echter niet gebleken.

Bovendien zijn wij als bewoners tot op heden niet betrokken bij de besluitvorming omtrent de geluidbeperkende maatregelen. Wij staan open voor verschillende alternatieven, zoals geluidsdempers op het spoor en gevelisolatie. Ook wijzen we op de mogelijkheid van een laag scherm met diffractoren van 70 centimeter hoog dat geluid naar boven afbuigt, zoals toegelicht in de zienswijze die als bijlage is gevoegd. Slechts als laatste dient een (regulier) geluidsscherm te worden overwogen, maar dan van maximaal 1 meter hoogte zoals verderop vanaf Koningsweg 163 (mogelijk) het geval zal zijn en dan bij voorkeur met begroeiing ertegen.

Graag zien wij uw komst tegemoet op 16 mei a.s..

Met vriendelijke groet,

Bewoners Koningsweg 173-187 te Utrecht

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

BIJLAGE

V.L.W.A Heijnen
Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
p/a Bureau Sanering Verkeerslawaaï
Postbus 97
3440 AB Woerden
Tevens per email: bsv@meursgeluid.nl

Utrecht, 30 april 2022

Betreft: Zienswijze bewoners Koningsweg Utrecht inzake Ontwerpbesluit saneringsplan Utrecht e.o. van 29 maart 2022, met kenmerk lenW/BSK-2022/60141

Geachte mevrouw Heijnen,

Hierbij brengen wij, bewoners van de Koningsweg 173 tot en met 187 te Utrecht, onze zienswijze naar voren met betrekking tot het Ontwerpbesluit saneringsplan Utrecht e.o. (hierna: Ontwerpbesluit).

I. Eerste reactie

Fijn dat er het voornemen is om actie te nemen tegen de geluidsoverlast die wij ervaren. Wel zijn wij geschrokken van de manier waarop: het voornemen om (vanaf spoorhoogte) een drie meter hoog geluidsscherm achter onze tuinen te plaatsen. In de eerste plaats omdat dit een visueel versturende factor is. Onze tuinen liggen erg laag ten opzichte van de spoorhoogte zodat een geluidsscherm vanaf spoorhoogte nog enkele meters hoger voor ons uitpakt. Ons uitzicht over de natuurlijke begroeiing van de golfbaan Amelisweerd wordt hiermee weggenomen. Het is lelijk om tegen zo'n hoog scherm aan te kijken. Bovendien beperkt een geluidsscherm van drie meter hoog vanaf spoorhoogte het licht in onze tuinen, ook als het een (deels) transparant scherm betreft dat immers snel vies wordt door het stof van de treinen en de nabije snelwegen. In de tweede plaats is de verwachting dat een drie meter hoog scherm vanaf spoorhoogte het klimaat in onze achtertuinen zal veranderen. Onze tuinen liggen op het zuiden en daardoor zal het met een scherm in de zomer warmer en benauwder zijn (een soort kas-effect). Dit wordt versterkt doordat de wind wordt weggevangen door het geluidsscherm, terwijl er in de winter minder (directe) zon zal zijn in onze tuinen. Bovendien zal - gelet op de zuidelijke ligging van onze tuinen - de schaduw van het scherm tot gevolg hebben dat gras en andere begroeiing in onze achtertuinen minder welig zal tieren. In de derde plaats vrezen wij dat het verkeerslawaaï van de Koningsweg zal resoneren tegen een drie meter hoog scherm pal achter onze achtertuinen.

Deze nadelen wegen voor ons niet op tegen de beoogde geluidsreductie door het plaatsen van schermen van deze hoogte. Juist ook omdat er minder ingrijpende mogelijkheden zijn als raildempers voor alle percelen Koningsweg 173-187 en niet alleen vanaf nummer 177, het beperken van zwaar goederenvervoer en gevelisolatie. Ook wijzen we op de mogelijkheid van een laag scherm met diffractoren van 70 centimeter hoog dat geluid naar boven afbuigt. Door deze afbuiging wordt een geluidsreductie achter het scherm verkregen van 7dB. Het voordeel hiervan is dat dit amper zichtbelemmering oplevert, maar ook dat hiervoor geen bouwvergunningen nodig is. Slechts als laatste dient een (regulier) geluidsscherm te worden overwogen, maar dan van maximaal één meter hoogte zoals verderop vanaf Koningsweg 163 (mogelijk) het geval zal zijn. Onze overige bezwaren lichten wij onder III in deze brief nader toe.

Wij zullen voor **16 mei 15.30 uur** raadsleden van de gemeente Utrecht, leden van de Provinciale Staten van de Provincie Utrecht en pers uitnodigen op Koningsweg 187 te Utrecht om onze standpunten duidelijk te maken. Uiteraard bent u daarvoor ook van harte uitgenodigd.

II. Het Ontwerpbesluit en enkele vragen

Het Saneringsplan van 22 februari 2022 (hierna: Saneringsplan) bevat maatregelen om de geluidsbelasting vanwege de spoorweg Utrecht - Arnhem bij volledige benutting van de geluidproductieplafonds op de gevel van de saneringsobjecten zoveel mogelijk te beperken tot de streefwaarde van 65 dB. Het Saneringsplan heeft betrekking op fase 1: locaties waar woningen staan die een gevelbelasting hebben van 75dB of meer. Voor wat betreft de acht woningen gelegen aan de Koningsweg 173-187 gaat het om (slechts) drie woningen die volgens de uitgevoerde metingen een gevelbelasting hebben van 75dB of meer.

Blijkens de in bijlage 3 bij het Ontwerpbesluit gevoegde tabel zal de geluidsbelasting na het nemen van de maatregelen als volgt worden teruggebracht, waarbij opvalt dat bij de woningen Koningsweg 179, 185 en 187 sprake is van een gevelbelasting van 75dB of meer en dat bij deze woningen ook na het nemen van de maatregelen de geluidsbelasting boven de streefwaarde van 65 dB blijft en dat daar onderzoek naar de binnenwaarde zal plaatsvinden.

	Adres	Postcode	Geluidsbelasting bij huidig GPP	Geluidsbelasting in de indsituatie	Afname	Onderzoek naar binnenwaarde?	Melding kadaster?	Kadastrale aanduiding
Gemeente Utrecht								
1	Koningsweg 167	3585 LC	67	62	5			
2	Koningsweg 173	3585 LC	71	62	9			
3	Koningsweg 175	3585 LC	72	62	10			
4	Koningsweg 179	3585 LC	76	67	9	ja		
5	Koningsweg 181	3585 LC	75	63	12			
6	Koningsweg 183	3585 LC	75	64	11			
7	Koningsweg 185	3585 LC	77	66	11	ja		
8	Koningsweg 187	3585 LC	77	70	7	ja		

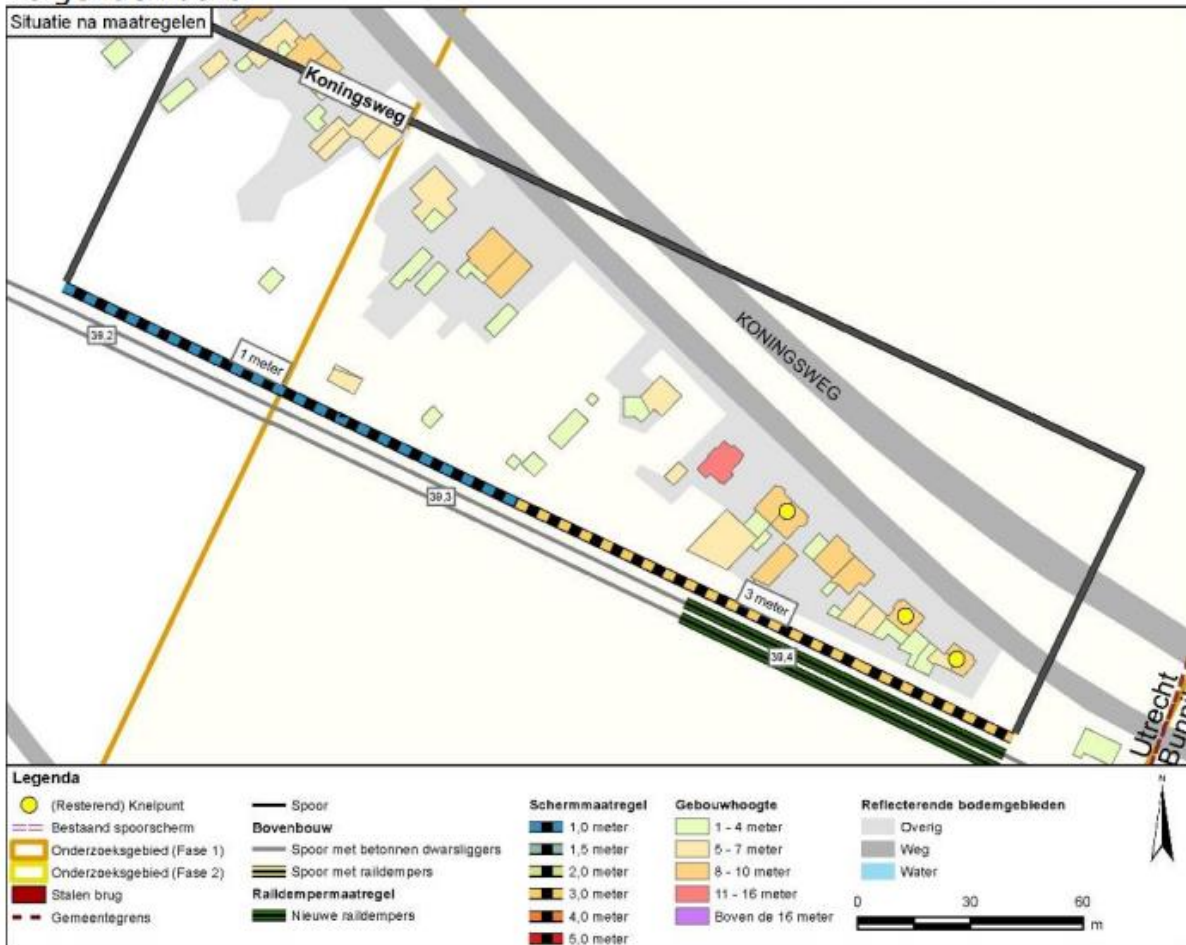
→ *Graag vernemen wij van u waarom in dit overzicht in bijlage 3 bij het Ontwerpbesluit de meting ten aanzien van Koningsweg 177 ontbreekt.*

Uit het Saneringsplan, noch uit het Ontwerpbesluit blijkt hoe de geluidsbelasting is gemeten.

→ *Graag vernemen wij welke geluidsmetingen hebben plaatsgevonden en welke verschillen u hebt gevonden in de geluidsoverlast ten aanzien van de verschillende soorten treinen. Graag zien wij een overzicht hiervan tegemoet, met een beroep op de Wet open overheid die per 1 mei a.s. in werking treedt.*

Blijkens het Saneringsplan zijn de voorgestelde maatregelen getoetst aan het doelmatigheidscriterium, als bedoeld in H6 van het Besluit geluid milieubeheer. Dit houdt in dat is bezien of de kosten van de maatregelen in redelijke verhouding staan tot de maatschappelijke baten, te weten de geluidsreductie voor de woning. Daarnaast is gekeken of er bezwaren zijn van stedenbouwkundige, landschappelijke of technische aard. In onze standpunten vermeld onder III lichten wij toe waarom wij menen dat diverse toetsingscriteria ten onrechte niet zijn toegepast.

Blijkens de in bijlage 2 bij het Ontwerpbesluit gevoegde kaart betreft het de volgende maatregelen.

- Bronmaatregel: het toepassen van nieuwe raildempers van halverwege perceel Koningsweg 177 tot en met perceel Koningsweg 187. De overige percelen krijgen geen nieuwe raildempers, terwijl het spoor geen (bestaande) raildempers heeft, en
- Overdrachtsmaatregel: het plaatsen van geluidsschermen van 1 meter hoogte van perceel Koningsweg 163 tot en met deels perceel Koningsweg 173. Blijkens p. 9 van het Saneringsplan van 22 februari 2022 betreft het in verband met de schaduwwerking (deels) transparantie schermen.
- Overdrachtsmaatregel: het plaatsen van geluidsschermen van 3 meter hoogte van deels perceel Koningsweg 173 tot en met perceel Koningsweg 187. Blijkens p. 9 van het Saneringsplan van 22 februari 2022 betreft het in verband met de schaduwwerking (deels) transparantie schermen.

- *Graag vernemen wij hoe groot het gedeelte van het beoogde scherm is dat transparant zal zijn.*
- *Graag vernemen wij wat de vernieuwing van de bovenbouw inhoudt waarover in bijlage 5 van het Saneringsplan wordt gesproken. Wanneer wordt dit uitgevoerd en wat is het beoogde geluid reducerende effect daarvan ?*

III. Onze standpunten

1. Nadere informatie en nader onderzoek vereist

Zoals hiervoor onder II vermeld vernemen wij graag welke geluidsmetingen hebben plaatsgevonden en welke verschillen u hebt gevonden in de geluidsoverlast ten aanzien van de verschillende soorten treinen. Graag zien wij een overzicht hiervan tegemoet met een beroep op de Wet open overheid (Woo) die per 1 mei a.s. in werking treedt. Voorts horen wij graag - eveneens met een beroep op de Woo - welke maatregelen mogelijk zijn en/of zijn onderzocht die wel geluidsreductie opleveren, maar minder overlast geven wat betreft (onder meer) zicht en klimaat, zoals hiervoor onder I toegelicht. Het is van belang dat hiernaar (nader) onderzoek wordt verricht. Bovendien is het van belang dat ook onderzoek wordt gedaan naar de trillingsoverlast die passerende treinen ons geven, zodat de te nemen maatregelen ook daarop zien.

2. Historic Impact Assessment vereist

Het gebied waar wij wonen wordt bepaald door de openheid van het landschap. Het ligt binnen het schootsveld van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, dat sedert 26 juli 2021 is geplaatst op de Werelderfgoedlijst. Daarmee moeten (bouw)initiatieven als van de onderhavige geluidsschermen worden beoordeeld door een kwaliteitsteam van het Rijk. Een Historic Impact Assessment maakt onderdeel uit van deze beoordeling. Dit wordt ook benadrukt door de gemeente Utrecht in de reactie aan Prorail van 7 juni 2018 met kenmerk 5408764/18060712.20-MK inzake het Meerjarenprogramma spoor - stedenbouwkundige visie.

3. Provincie Utrecht moet worden betrokken bij de plannen

Omdat het gebied waarin wij wonen buiten de bebouwde kom van Utrecht ligt, moet de provincie Utrecht worden betrokken bij de onderhavige plannen. Dit wordt ook benadrukt door de gemeente Utrecht in de reactie aan Prorail van 7 juni 2018 met kenmerk 5408764/18060712.20-MK inzake het Meerjarenprogramma spoor - stedenbouwkundige visie.

Van betrokkenheid van de Provincie Utrecht is tot op heden niet gebleken.

4. Overleg met bewoners vereist

Bij de totstandkoming van het Saneringsplan konden wij als omwonenden weliswaar op www.mjggspoor.nl informatie inzien en schriftelijk vragen stellen, maar wij zijn nooit geraadpleegd. Met de bewoners van Koningslaan 32 en 34 te Bunnik is wel overleg gevoerd.

Wij verzoeken u om ons als bewoners te betrekken in de besluitvorming omtrent de geluidbeperkende maatregelen. Wij staan open voor verschillende alternatieven, zoals geluidsdempers op het spoor en gevelisolatie. Zoals toegelicht onder I hebben wij om redenen van zicht en klimaat moeite met een geluidsscherm van drie meter hoog vanaf spoorhoogte. Ook wijzen we op de mogelijkheid van een laag scherm met diffractoren van 70 centimeter hoog dat geluid naar boven afbuigt, zoals toegelicht onder I. Slechts als laatste dient een (regulier) geluidsscherm te worden overwogen, maar dan van maximaal 1 meter hoogte zoals verderop vanaf Koningsweg 163 (mogelijk) het geval zal zijn en dan bij voorkeur met begroeiing ertegen. Dat is duurzamer dan een betonnen, glazen of metalen scherm.

5. Sprake van rechtsongelijkheid

Aan de bewoners van Koningslaan 32 en 34 te Bunnik is de keuze voorgelegd tussen gevelisolatie of een geluidsscherm van twee meter hoog, terwijl het treinspoor even dicht langs hun tuinen loopt als van de tuinen van de Koningsweg 179 tot en met 187. Onduidelijk is waarom een dergelijke keuze niet is voorgelegd aan ons.

6. Toetsing aan de eisen van proportionaliteit/ leveren van maatwerk is aangewezen

Zoals hiervoor onder I toegelicht ervaren wij als bewoners meer overlast van drie meter hoge geluidsschermen dan dat zij voordeel voor ons opleveren. Daarmee voldoet de voorgestelde maatregel niet aan de eisen van proportionaliteit. Dit geldt te meer nu er maatregelen zijn die wel tegemoet komen aan de bezwaren en ook geluidsreductie opleveren, zoals geluiddempers op het spoor voor ons allen, gevelisolatie en de mogelijkheid van een laag scherm met diffractoren dat geluid naar boven afbuigt. Vanwege de zicht en klimaatoverwegingen zoals uiteengezet onder I hebben wij moeite met een geluidsscherm van drie meter hoog vanaf spoorhoogte. Door het plaatsen van een laag scherm met diffractoren van 70 centimeter hoog dat geluid naar boven afbuigt wordt een geluidsreductie achter het scherm verkregen van 7dB. Het voordeel hiervan is dat dit amper zichtbelemmering oplevert, maar ook dat hiervoor geen bouwvergunningen nodig is. Slechts als laatste dient een (regulier) geluidsscherm van maximaal één meter hoogte te worden overwogen, zoals verderop vanaf Koningsweg 163 (mogelijk) het geval zal zijn. Bovendien voorkomt dit het lelijke effect bij Koningsweg 173 dat halverwege het perceel een scherm van drie meter hoogte overgaat in een scherm van één meter hoogte.

Het is een misvatting dat het doelmatigheidscriterium zoals uitgelegd in H6 van het Besluit geluid milieubeheer hier leidend zou moeten zijn; maatwerk is vereist.

7. Ruimtelijke beleving in de knel

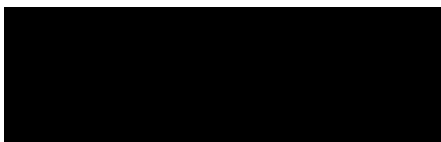
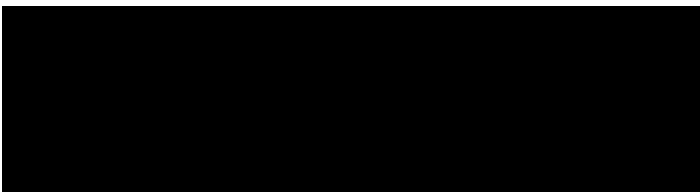
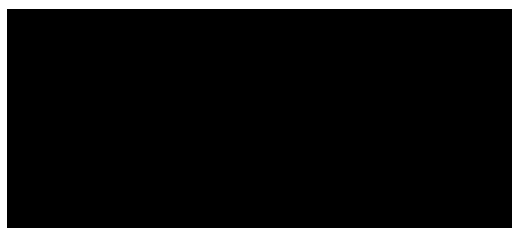
Zoals vermeld in bijlage 4 van het Saneringsplan wordt het effect van de hoogte van een geluidsscherm vooral bepaald door de totale ruimteverhouding. "Simpel gezegd: een hoog scherm is minder nadelig als de ruimte van waaruit deze wordt beleefd onbepaald is. Voor de ruimtelijke beleving speelt de totale ruimte tussen de gevel en het scherm een belangrijke rol. Bij een verhouding minder dan 1:1 wordt deze als ondermaats beschouwd: de totale ruimte tussen de gevel en het scherm is kleiner dan de totale hoogte van het scherm en de gevel. "

Bij een schermhoogte van 3 meter is bij de woningen Koningsweg 185 en 187 (hoogte geval 8 meter en ruimte tussen gevel en scherm 6,5 meter) de verhouding als hiervoor bedoeld 6,5:11. Dat is veel minder dan 1:1 en is daarmee sprake van bezwaren van stedenbouwkundige aard, als vermeld in het Saneringsplan. Ook dit noopt tot andere maatregelen zoals hiervoor omschreven.

Graag ontvangen wij een reactie op onze vragen en standpunten. Uiteraard zijn wij bereid onze standpunten nader toe te lichten.

Hoogachtend,

Bewoners Koningsweg Utrecht, nummers 173 t/m 187:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]